

## บทบรรณาธิการ

### เรื่อง นวัตกรรมการเรียนรู้แบบสามลูป (Triple-Loop Learning) และการเรียนรู้แบบสี่ลูป (Quadruple-Loop Learning)

ปัจจุบันนี้มีการยอมรับกันอย่างกว้างขวางว่า การเรียนรู้แบบดั้งเดิม ไม่มีพลังเพียงพอสำหรับพัฒนาคนทุกวัยให้มีคุณภาพในโลกอนาคตที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผัน ที่เรียกว่า disruptive change อีกต่อไป

บทบรรณาธิการฉบับนี้ ผมจึงนำเสนอนวัตกรรมการเรียนรู้ใหม่ ที่เรียกว่า การเรียนรู้แบบสามลูป ที่ใช้ในภาษาอังกฤษว่า Triple-Loop Learning ตามแนวคิดของ Chris Argyris and Donald Shon (1999) และการเรียนรู้แบบสี่ลูป ที่ใช้ภาษาอังกฤษว่า Quadruple-Loop Learning ตามแนวคิดของ Andy Wilkins

ตามแนวคิดดังกล่าว การเรียนรู้แบบดั้งเดิมจะเป็นการเรียนรู้แบบลูปเดียว ที่เรียกว่า Single-Loop Learning คือ มักมีการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) และจัดการเรียนรู้ที่เรียกว่า ปฏิบัติการ (Actions) ให้เกิดการเรียนรู้ตามผลลัพธ์ที่กำหนดไว้ จุดมุ่งหมายคือ การมีความรู้ ทำตามหลักวิชา ทฤษฎีและกฎเกณฑ์ของศาสตร์วิชาการต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ที่เรียกว่า How to do things right และ Following the Rules

ต่อมามีการพัฒนาการเรียนรู้เป็นการเรียนรู้แบบสองลูป ที่เรียกว่า Double-Loop Learning คือ มีการเรียนรู้ภายใต้สมมุติฐานที่เรียกว่า Assumptions ให้เกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามสมมุติฐาน จุดมุ่งหมายคือ การมีความรู้มากกว่าความรู้ตามหลักวิชา แต่มีความสามารถในการใช้ดุลยพินิจ ที่เรียกว่า Judgment หรือดุลยพินิจที่ดีกว่า สิ่งที่ดีควรทำคืออะไร และวิธีที่ถูกต้องในการทำสิ่งที่ควรทำ ที่เรียกว่า Doing the right things, use the right ways to do the right things. และ Changing the Rules

การเรียนรู้รูปแบบใหม่เกือบล่าสุด คือ การเรียนรู้แบบสามลูป ที่เรียกว่า Triple-Loop Learning คือการเรียนรู้ภายใต้บริบทที่เรียกว่า Context ให้เกิดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงการนำไปใช้ให้เหมาะสมกับบริบทที่แตกต่างกัน จุดมุ่งหมายคือ การมีความรู้ที่ลึกซึ้งมากกว่าเดิม ที่เรียกว่า Profound Learning คือ มีความสามารถในการใช้ดุลยพินิจที่ดีกว่าเดิมว่าอะไรคือเหตุผล สนับสนุนดุลยพินิจว่าอะไรคือสิ่งที่ควรทำ และวิธีการทำที่ถูกต้องในการทำสิ่งที่ถูกต้อง ที่ใช้ภาษาอังกฤษว่า how we decide what is the right things to do and the right ways to do the right things.

การเรียนรู้แบบสามลูป จึงเป็นการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งและมีความเป็นนวัตกรรมมาก มีลักษณะการเรียนรู้เชิงอภิมาน ที่ใช้ภาษาอังกฤษว่า Meta Learning หรือ Learning About Learning แต่ Andy Wilkins ได้เสนอการเรียนรู้แบบสี่ลูป ที่เรียกว่า Quadruple-Loop Learning ที่เพิ่มการมีส่วนร่วมและความผูกพันของสังคมและชุมชน (Social and Community Engagement) และการนำความรู้ใช้กับสถานการณ์จริง (Real-world implementation) และความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง (Deeper Understanding) ของหลักวิชาในศาสตร์ต่าง ๆ จุดมุ่งหมายสำคัญคือ การสร้างผู้นำที่ใช้ความรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมและภาวะผู้นำ (A Framework for Leaders to use Learning as an enabler to Innovation and Leadership.)

ศาสตราจารย์ ดร.พญธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์

ที่ปรึกษากองบรรณาธิการ